

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. december 2015
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Tine Rahr Lauritsen
Sagsnr.: 2015-0030-3985
Dok.: 1813409

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 92 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. december 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Simon Emil Ammitzbøll (LA).

Søren Pind

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 92 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, i forlængelse af svaret på REU spørgsmål 112 af 17. september 2015, resumere fakta, herunder de relevante udtalelser i samtlige af de sager, hvor påtaleopgivelse ikke skyldes, at udtalelserne ikke var fremsat offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds, eller at udtalelserne var rettet mod en enkelt person, f.eks. som led i en konflikt mellem to personer og ikke mod en bestemt ”gruppe af personer” på baggrund af race mv., og især med fokus på de sager, hvor påtaleopgivelse skyldes udtalelsernes manglende grovhed eller lignende?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 112 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, følger det af straffelovens § 266 b, at den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Som det endvidere fremgår af besvarelsen, har Rigsadvokaten ved rigsadvokatmeddelelse nr. 2/2011 om hadforbrydelser nærmere beskrevet bestemmelsens anvendelsesområde på baggrund af forarbejder, retspraksis m.v.

Det fremgår således bl.a. af meddelelsens afsnit 4.1.4, at det er en betingelse for at anvende straffelovens § 266 b, at udtalelsen eller meddelelsen skal have karakter af en trussel, forhånelse eller nedværdigelse (grovhedskriteriet). Dette indebærer, at visse udtalelser mv. falder uden for det strafbare område. På baggrund af forarbejderne til bestemmelsen anses forhold af mindre grovhed, videnskabeligt fremsatte teorier om racemæssige, nationale eller etniske forskelligheder samt udtalelser, der ikke falder i egentlig videnskabelig sammenhæng, men på anden måde som led i en saglig debat, således for at falde uden for det strafbare område.

Disse indskrænkninger i anvendelsesområdet har ifølge forarbejderne til formål at sikre, at der ved anvendelsen af straffelovens § 266 b tages fornødent hensyn til ytringsfriheden.

Strafbarheden beror på en generel vurdering af, om de relevante udsagn i den konkrete sammenhæng kan anses for egnede til at fremkalde frygt (trusler) eller virke forhånende og/eller nedværdigende, mens det ikke er af betydning, om den pågældende gruppe rent faktisk har følt sig truet, forhånede eller nedværdiget.

2. Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet gennemgået Rigsadvokatens interne indeks over de sager, som Rigsadvokaten har fået forelagt siden 2000. Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 112 er data udledt af indekset forbundet med en vis usikkerhed, idet indekset er udarbejdet på baggrund af en manuel registrering af de afgørelser, som Rigsadvokaten har truffet.

Jeg har ved en gennemgang af indekset fundet 14 sager, hvor Rigsadvokaten siden 2000 har truffet afgørelse om påtaleopgivelse i medfør af retsplejelovens § 721 bl.a. med den begrundelse, at udtalelsen ikke opfyldte grovhedskriteriet.

2000

I 2000 blev der truffet afgørelse om påtaleopgivelse i en enkelt sag. I den konkrete sag var udtrykket ”sigøjnerbranche” blevet anvendt i forbindelse med en drøftelse om konkurser i rejsebranchen i morgennyhederne på TV2. Rigsadvokaten vurderede, at ytringen ikke kunne anses for forhånende eller nedværdigende i en grad, der var omfattet af straffelovens § 266 b.

2001

I en sag i 2001 blev følgende udtalelse bragt i et læserbrev i en avis: ”Muslimerne er på fremmarch både i Europa, Afrika, Asien og USA. I mellemøsten er islam blevet en forfærdelig svøbe, som undertrykker de enkelte mennesker og nationer, så snart de får magt”. Rigsadvokaten fandt, at grovhedskriteriet ikke var opfyldt, da læserbrevet efter Rigsadvokatens vurdering ikke anvendte forhånende eller nedværdigende ord eller udtryk om muslimer som persongruppe.

2002

I en sag i 2002 havde en annonce i en avis følgende tekst: ”Muhamedanernes bibel kræver: De vantro skal dræbes og slagtes, indtil al vanhellighed er udryddet”. Det fremgik endvidere, at en navngiven politiker ville holde foredrag og besvare spørgsmål om at gøre Danmark til muhamedanerfrit område. Rigsadvokaten vurderede, at indholdet af den omhandlede annonce ikke var af en sådan karakter, at en bestemt gruppe med den fornødne grovhed blev truet, forhånede eller nedværdiget.

2006

I en sag i 2006 var der - på baggrund af en radioudsendelse om en konkret person (F) - sendt e-mails til 43 folketingsmedlemmer, som blandt andet indeholdt følgende udtalelse: ”Hvordan kan en jøde, der er så træt af Danmark, og så led ved at bo her i Danmark, som F gav udtryk for at være - hvordan kan sådan en jøde få lov at indtage en position i samfundet som den, F nu indtager...”. Rigsadvokaten fandt, at udtalelsen ikke var tilstrækkeligt grov til at være omfattet af straffelovens § 266 b. Herudover var afgørelsen begrundet med, at det endvidere fandtes tvivlsomt, om udtalelsen var rettet mod en gruppe af personer, idet kritikken var rettet direkte mod den krænkede person.

I en anden sag i 2006 blev der - på en hjemmeside tilhørende en tamilsk interesseorganisation - ved siden af et foto med en gruppe børn bl.a. indsat et foto af en gorilla og en taleboble med ordene skrevet på tamilsk: ”Nu er der en chance for de ugifte, som ønsker at finde en pige eller en dreng... Hvem skal jeg vælge, jeg er helt forvirret, de ligner alle sammen mig”. Rigsadvokaten vurderede, at udtalelsen ikke var rettet mod en gruppe af personer, ligesom det tilrettede billede på hjemmesiden ikke fandtes at opfylde grovhedskriteriet. Der blev endvidere lagt vægt på, at sigtede selv tilhørte den krænkede gruppe.

2007

I en sag i 2007 havde den sigtede skrevet følgende udtalelse i et læserbrev i en avis: ”Tværtimod er homoseksualitet en pervers og ulækker livsform... Man skal ikke pådutte de unge mennesker, at det er helt i orden at være homoseksuel, det er en skændsel for mennesket og burde gemmes bort for evigt”. Rigsadvokaten lagde ved afgørelsen vægt på, at udtalelsen var fremsat i et læserbrev i forbindelse med en offentlig debat i avisen, og udtalelsen blev ikke anset for at være af en sådan grovhed, at den var omfattet af straffelovens § 266 b.

2011

I en sag fra 2011 havde en politiker udtalt følgende på Youtube.com: ”romaer – eller sigøjnere som de kaldes – har en ret god begrundelse for, hvorfor de modsat andre folkefærd godt må stjele: Jesus skulle nemlig, da han blev korsfæstet, også have haft en nagle gennem brystet. Men den blev stjålet af en sigøjner. Og derfor ser Gud igennem fingre – eller hænder – med sigøjnernes småkleptomaniske tilbøjeligheder”. Rigsadvokatens lagde ved sin afgørelse dels vægt på hensynet til den særligt vidtgående ytringsfrihed for politikere om kontroversielle samfundsanliggender, dels udtalelsens mindre grove karakter og endelig, at udtalelsen fremkom som led i en saglig debat om, hvorvidt romaer skal anerkendes som nationalt mindretal.

2012

I en sag i 2012 havde den sigtede skrevet følgende indlæg på Rigspolitiets Facebookside: ”Luk grænserne og smid perkerne ud: mindsker indbrud med op til 90 %”. Rigsadvokaten fandt, at udtalelsen var af mindre grovhed og derfor ikke omfattet af det strafbare område i straffelovens § 266 b. Rigsadvokaten lagde vægt på, at kerneområdet for bestemmelsen efter retspraksis bl.a. er udtalelser i form af generaliserende påstande om grov kriminalitet, hvilket der ikke var tale om i den foreliggende sag. Derudover måtte det anses for tvivlsomt, om anvendelsen af udtrykket ”perkerne” i indlægget kunne anses for at udgøre en trussel, forhåntelse eller nedværdigelse af en gruppe af personer.

2014

I en sag i 2014 var udtalelsen ”den ene – en ranglet kineser talte dårligt dansk” blevet bragt i en ugeavis. Rigsadvokaten fandt, at udtalelsen var rettet mod forurettede personligt, og at udtalelsen ikke opfyldt grovhedskriteriet.

I en anden sag i 2014 havde en forfatter i et dagblad og i en tv-udsendelse udtalt følgende: ”Alle fik tæsk af deres fædre i ghettoen. Og mødrene kunne ikke gøre noget. Havde min mor grebet ind, havde hun selv fået endnu flere tæsk, end hun fik i forvejen” og ”men jeg taler om underklassen. Tag ud i en hvilken som helst ghetto, tag til Gellerup, tag til Trillegården, tag til Nørrebro, tag til Tingbjerg. Så ved du, hvordan tingene hænger sammen, alle sælger hash, alle stjæler, alle hæler, mine fætre gør det, alle andre gør det”. Rigsadvokaten vurderede, at udtalelserne refererede til sigtedes personlige oplevelser som barn, og at udtalelserne ikke opfyldt grovhedskriteriet.

I en tredje sag i 2014 havde den sigtede skrevet følgende udtalelse på en åben Facebook-profil: ”Er der nogen der siger stakkels mine børnebørn, som kommer til at slås med muslimske ugidelige, dogmatiske (måske endda rabiate) analfabeter”. Rigsadvokaten lagde ved sin afgørelse vægt på, at udtalelsen ikke opfyldt grovhedskriteriet.

2015

I en sag i 2015 havde den sigtede skrevet følgende udtalelse inde på Jyllandspostens debatside på internettet: ”Jøderne har løget i 2000 år. De bilde Europa ind at de var flygtning, sagde næste år i Jerusalem, og ville ikke integrere sig. Men rejste de hjem i 1948, da de fik Israel. NEJ, de fleste blev i Europa. Jeg vil med glæde putte dem i kreaturvogne, og sende dem hjem”. Rigsadvokaten lagde ved sin afgørelse vægt på, at udtalelsen ikke opfyldt grovhedskriteriet.

I en anden sag i 2015 havde sigtede på BT's Facebook-side udtalt følgende: "X du er og bliver aldrig dansker. Du er ikke andet end en skide muslim. Rejs ud af mit land". Rigsadvokaten lagde ved sin afgørelse vægt på, at udtalelsen ikke opfyldt grovhedskriteriet.

I en tredje sag i 2015 havde sigtede i en kiosk udtalt følgende til den forurettede: "X din lede bøsserøv". Rigsadvokaten lagde ved sin afgørelse vægt på, at udtalelsen ikke kunne anses for at være fremsat offentligt eller med forsæt til udbredelse, ligesom Rigsadvokaten vurderede, at udtalelsen ikke opfyldte grovhedskriteriet."